

MEMO

Aan: de leden van de cie. welzijn en de leden van de participatieraad
Cc: de leden van de gemeenteraad
Van: Boyke Brand, directeur – bestuurder Factorium Podiumkunsten
Betreft: evaluatie Factorium ten behoeve herijking Back to Basics
Datum: 21 juni 2016

Back to Basic

Met de beleidsnota Back to Basic zette de gemeente Goirle in 2011 in op het tot stand brengen van een integraal welzijns- en onderwijsbeleid voor de periode 2012-2015. Het beleid wordt in 2016 geëvalueerd. Op basis van de evaluatie ontwikkelt het college een nieuw beleidsplan dat vanaf 2018 wordt geëffectueerd.

Cultuureducatie

Een onderdeel van dit beleid is cultuureducatie. De gemeente Goirle vindt cultuureducatie belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Een kind moet middelen aangereikt krijgen om zich te uiten en te beleven. Hierbij onderscheiden we in zijn algemeenheid vijf vormen: drama, dans, muziek, beeldend en woord. De gemeente Goirle zette in de afgelopen beleidsperiode in op het realiseren van een samenhangend aanbod van kunst en cultuur voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en de brede school waarin ook sprake is van een samenhang tussen het binnenschools, buitenschools en naschools aanbod.

Inzet Factorium

Factorium sluit aan op de vraag van de gemeente. Centraal in de visie op kunsteducatie van Factorium staat dat podiumkunst een bijdrage levert aan de cognitieve, emotionele, creatieve en lichamelijke ontwikkeling van mensen. De podiumkunst zélf is de inspiratiebron en is bepalend voor de inhoud en leerdoelen van de kunsteducatie. De inzet van Factorium was en is: in toenemende mate activiteiten, in samenwerking met brede school partners, tot stand brengen gericht op de ontwikkeling van het kind (creëren doorlopende leerlijn). Factorium wil tevens de mogelijkheid bieden tot talentontwikkeling (dans-, muziek- en theateronderwijs) voor kinderen en jeugdigen tot 18 jaar. Factorium biedt ook aan om participatieprojecten te ontwikkelen met als doel de sociale samenhang op buurtniveau te vergroten. Factorium wil met haar onderwijsactiviteiten kinderen en wijkbewoners met haar participatieprojecten, toeleiden naar actieve cultuurparticipatie.

Uitvoering Factorium B2B 2012-2016***1. Samenhangend binnen- en naschools aanbod voor kinderen van 0 – 12 jaar***

Factorium organiseerde projecten voor het regulier onderwijs. Zowel voor de VVE als voor het primair, het voortgezet en het speciaal onderwijs zijn projecten ontwikkeld en uitgevoerd. Deze varieerden van één of enkele workshops voor één of enkele groepen tot schoolbrede en meerdaagse projecten, van scholingsbijeenkomsten voor leerkrachten tot de inzet van een vakdocent van Factorium op basisscholen voor de wekelijkse muziek- en dans- en theaterlessen. Naast deze lessen zijn ook workshops en projecten aangeboden en uitgevoerd.

Factorium is eind 2012 in Goirle gestart met de invulling van de combinatiefunctie cultuur. De invulling van de activiteiten is divers: er vinden binnenschoolse lessen plaats, afgestemd op de kerndoelen kunstzinnige oriëntatie en de wens van de school. Daarnaast zijn er ook naschoolse en buitenschoolse projecten ontwikkeld en uitgevoerd, alsmede projecten voor ouders met peuters en/of kleuters en projecten voor de leidsters van de kinderdagverblijven en BSO's zoals Humanitas, de Avonturiers en de Kleine Beer. Middels de combinatiefunctie cultuur is er jaarlijks in Goirle een breed podium voor jong talent in 'Op de planken'.

2. Samenhangend aanbod van kunst en cultuur in het onderwijs

In vervolg op de brandbrief, die de scholen in 2013 naar de gemeente hebben gestuurd, heeft Factorium Podiumkunsten, samen met de Bibliotheek Midden Brabant en Cultureel Centrum Jan van Besouw, in overleg met de Goirlese basisscholen, eind 2014 een plan geschreven waarin scholen worden toegeleid naar de volgende Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) 2017 - 2020. In 2015 zijn de basisscholen De Bron, Den Bongerd en 't Schrijverke in juni direct gestart met de uitvoering. Met de andere scholen is het traject in de loop van 2015-2016 in gang gezet. De doelen die binnen het huidige programma worden nagestreefd zijn: ontwikkeling doorlopende leerlijnen, scholing leerkrachten en versterking van de relatie van de school met de culturele en sociale omgeving.

Inmiddels is de nieuwe Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2017 – 2020 gepresenteerd. De basisscholen hebben nu al aangegeven daarin te willen participeren. In 2016 zullen de scholen ook inschrijven op de subsidieregeling 'Impuls Muziekonderwijs'.

Ten behoeve van sturing, monitoring en evaluatie is een stuurgroep cultuureducatie ingericht waarin het onderwijs en het culturele veld ruim zijn vertegenwoordigd.

3. Participatieprojecten

Factorium streefde er ook naar om cultuurparticipatie in de wijken te bevorderen. Gekozen is om participatie te koppelen aan cultuureducatie. Op deze wijze is praktisch een verbinding gelegd tussen school en haar directe omgeving (ouders, verenigingen, individuele initiatieven). (zie ook punt 5)

4. Samenhang cultuureducatie, cultuurparticipatie en kunsteducatie (cursussen)

Door de vernieuwde aanpak van dienstverlening binnen het onderwijs vroeg het beleid om nieuwe initiatieven die zorgen voor een goede aansluiting op kunst in de vrije tijd waarbij een vraaggericht cursusaanbod aangeboden wordt. Het samenwerkingsproject 'Blaas er op los!' met Basisschool de Vonder, harmonie Muziek en Vriendschap en Factorium is inmiddels ook gerealiseerd in Goirle i.s.m. harmonie Oefening en Uitspanning, Brede School Boschkens Oost, de Regenboog en het Schrijverke. Deze projecten zijn in een tweejarige cyclus uitgevoerd.

Factorium heeft zowel in schooljaar 2014-2015 als 2015-2016 een ruim snuffel-aanbod voor alle basisschoolkinderen in Goirle via het gemeentelijke initiatief Sjors Creatief vorm gegeven.

In dit kader onderscheiden we:

- a. de ontwikkeling van een naschools aanbod al of niet in samenwerking met de BSO en de Brede School (participatie)
- b. de ontwikkeling van een naschools aanbod gericht op samenwerking met de amateurverenigingen (participatie en kunsteducatie)
- c. de ontwikkeling van opstapcursussen al of niet heterogeen als start van het cursorisch gericht onderwijs (kunsteducatie)

Direct na de verspreiding van het boekje in oktober 2015 schreven al 82 kinderen zich in voor het volgen van een of meerdere proeflessen. De ervaring leert dat dit aantal in de loop der tijd nog flink zal toenemen.

Ondersteund door Sjors Creatief, worden kinderen geprikkeld om na schooltijd deel te nemen aan kinder- amateurkunst-activiteiten in Goirle. Het project 'Op de planken' zorgt ervoor dat de kinderen amateurkunsten presenteren aan het Goirlese publiek in het CC Jan van Besouw. Er is zo veel mogelijk samengewerkt met andere (Goirlese) culturele instanties als de Bibliotheek Midden-Brabant, Cultureel Centrum Jan van Besouw, Koninklijke Harmonie Oefening & Uitspanning, Spot theater, fotoclub Fak Lumen, Atelier 78 en Mainframe.

5. Factorium Goirle: partner in culturele initiatieven

Factorium is al vele jaren van grote culturele, sociale en maatschappelijke betekenis in Goirle. Factorium levert expertise en medewerking bij tal van lokale evenementen en activiteiten. Hierin is nadrukkelijk met verschillende organisaties samengewerkt.

Hieronder een opsomming:

- Cultureel Centrum Jan van Besouw: Leerlingen spelen bij binnenkomst van gasten voor een activiteit. Daarnaast denkt het CC Jan van Besouw mee in de programmering, organiseert diverse schoolvoorstellingen en stelt voor de diverse activiteiten ruimtes ter beschikking.
- Contactraad Cultuur: Factorium is lid van de CCG en vaste deelnemer in de werkgroep voor de WAK.
- Mainframe Goirle: Factorium organiseert bandavonden in Mainframe. Daarnaast stelt Mainframe ruimtes beschikbaar voor naschoolse culturele activiteiten.
- Centrum Management Goirle: Zowel bij "Goirle presenteert" (begin oktober) als bij "Moonlightshopping" (in december) heeft Factorium een coördinerende, uitvoerende en organiserende rol.
- Bibliotheek Goirle: Het Sinterklaas concert is inmiddels een jaarlijks terugkerend concert dat wat belangstelling betreft ieder jaar groeit.
- Gemeente Goirle: Bij de diverse openingen van tentoonstellingen in het Gemeentehuis verzorgt Factorium de muzikale en dansante omlijsting met leerlingen en docenten.
- Harmonie "Oefening & Uitspanning": O&U is de vaste partner bij de activiteiten van Factorium in het basisonderwijs, met onder andere het project "Blaas er op los en Sla je slag". Ook tijdens de Open Dag is deze vereniging de compagnon.
- Factorium Podiumkunsten heeft ondersteund bij de start van de Muziekfabriek.
- Fak Lumen: De Foto- en filmclub nodigt jaarlijks Factorium uit voor de muzikale omlijsting van de opening van hun tentoonstelling.
- Atelier 78: Zelfde als bij Fak Lumen.
- Factorium is een van de organisatoren van het zingfestijn "Sing Along Kids". Dit is een van de hoofdactiviteiten van het Midzomernacht Festival. SAK is een meezing middag voor kinderen van de basisscholen. In SAK zit ook een soort wedstrijd "Sing It, to Win It". De winnaar van deze wedstrijd krijgt de Factorium Wisselprijs: een echte gouden plaat. Het kinderkoor van Factoriumdocent Louise Donker doet hier jaarlijks als kartrekker aan mee. Factoriumdocenten Wim Glorius en Piet Henrard vertegenwoordigen namens Factorium de werkgroep.
- Tot slot: waar mogelijk participeert Factorium in diverse particuliere initiatieven op cultureel gebied.